

**Переохолодження,
обмороження. Ознаки, перша
медична допомога,
профілактика.**

Переохолодження – патологічний стан, розвивається при тривалій дії холоду на весь організм, в результаті чого виникає порушення кровообігу. Загальне переохолодження організму може виникати як при температурах нижче, так і вище нуля.

Ознаки:

– шкірні покриви бліді або синюшні, холодні;

– чутливість (тактильна та больова) відсутня або різко знижена;

– при розтиранні та зігріванні – виникає сильний біль у пальцях стоп та рук;

– в'ялість;

– брадикардія (зменшення частоти пульсу);

– гіпотензія (зниження артеріального тиску).

Перша медична допомога:

*перенеси в тепле місце, змінити одяг,
загорнути в ковдру, дати гарячий чай*

Перша медична допомога:

***розтирання уражених ділянок шкіри
етиловим спиртом (не розтирати
снігом)***

Перша медична допомога:

зігрівання ураженої ділянки кінцівки

Перша медична допомога:

утеплювання

**Перша медична допомога:
відновити прохідність дихальних шляхів
при непритомності:**

а) запрокинути голову потерпілого;

**б) висунути вперед і утримувати нижню
щелепу;**

**в) видалити слиз, кров і сторонні тіла з
рота і глотки пальцем;**

Локальне (місцеве) холодове ураження – відмороження окремих частин тіла (обличчя, кисті, стоп, вух, носа та ін.), може виникати як при температурах нижче, так і вище нуля.

При холодових ураженнях багато потерпілих не усвідомлюють, що з ними і чому трапилось. Як правило, вони відчувають холод та загальну незручність.

Симптомами легкого ураження є втрата відчуття ураженого місця, кольки.

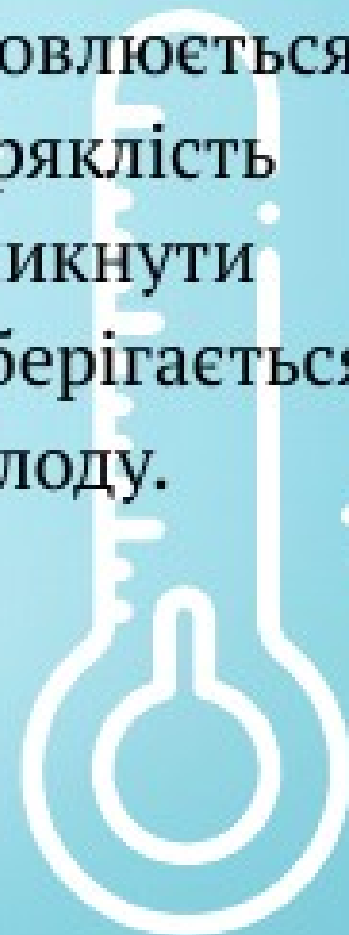
Візуальною ознакою холодового ураження є зміна кольору шкіри в місці ураження. У білошкірих людей, шкіра спочатку червоніє, а потім біліє (колір воску).

Обмороження 1-го ступеню

характеризується блідістю шкіри, незначним набряком і зниженням її чутливості. При розігріванні потерпілого кровообіг відновлюється, шкіра набуває початковий колір, набряклість поступово зникає. Пізніше може виникнути лущення і свербіж шкіри, також довго зберігається підвищена чутливість шкіри до холоду.

Обмороження 2-го ступеню

характеризується більш глибоким ураженням шкіри. При розігріванні бліді шкірні покриви стають похмуро-синіми, набряк, що швидко розвивається, поширюється за межі відмороження, утворюються бульбашки, наповнені прозорою рідиною, з'являються сильний біль. У постраждалого спостерігається озноб, підвищення температури, порушуються сон і апетит. Пошкоджені поверхневі шари шкіри відторгаються.

Обмороження 3-го ступеню

характеризується враженням всіх шарів шкіри і м'яких тканин на різну глибину. У перші дні на шкірі з'являються бульбашки, наповнені темно-бурою рідиною, навколо яких розвивається запалення, утворюється різко виражений набряковий вал. Після 3-5 днів виявляється глибоке пошкодження тканини (волога гангрена). Потерпілого турбують сильні болі, температура підвищується до 38-39°C, приголомшливий озноб змінюється потом, загальний стан значно погіршується.

Обмороження 4-го ступеню

характеризується ураженням шкіри, м'яких тканин та кісток. При цьому розвиваються незворотні явища. Шкіра покривається бульбашками з рідиною чорного кольору. Через 10-17 днів навколо пошкодженої зони визначається лінія відмороження, яка чорніє, висихає і через 1,5-2 місяці відторгається. Рана заживає дуже повільно.

Загальний стан постраждалого важкий, підвищення температури чергується з ознобом, відзначаються зміни у внутрішніх органах, які порушують їх нормальну роботу.

Перша домедична допомога

негайно зігріти потерпілого, для чого потерпілого потрібно якомога швидше перевести в тепле приміщення

зігріти обморожену частина тіла, відновити в ній кровообіг.

після ванни (зігрівання) пошкоджені ділянки потрібно висушити (протерти), закрити стерильною пов'язкою і тепло укрити.

обморожені ділянки тіла не можна розтирати снігом, так як при цьому посилюється охолодження

103

ЯК УНИКНУТИ ОБМОРОЖЕННЯ

1

одягніться багатошарово
одяг та взуття не мають тиснути
обов'язково носіть шапку та шарф

2

харчуйтеся поживно,
але не переїдайте

перед виходом на
вулицю пийте гарячий
чай з лимоном

змащуйте обличчя і
руки жирним кремом

3

на морозі не паліть та
не вживайте алкоголь

при обмороженні не
розтирайте та різко не
зігрівайте ушкоджені місця

помітили серйозні зміни
шкіри - мерщій до лікаря

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ В МОРОЗ

ОДЯГ

ШАПКА

ШАРФ ДЛЯ ЗАХИСТУ ШИЇ ТА ОБЛИЧЧЯ

ВОДОНЕПРОНИКНА КУРТКА/ПУХОВИК

РУКАВИЦІ

КІЛЬКА ШАРІВ ОДЯГУ

ВОДОНЕПРОНИКНЕ ВЗУТТЯ

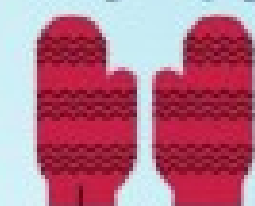
ЯК ЗАПОБІГТИ ПЕРЕОХОЛОДЖЕННЮ

Одяг має бути теплим, але не занадто важким і таким, що обмежує рухи

Пуховик - один з найкращих варіантів верхнього одягу. Він відносно легкий та добре втримує тепло.

Шарф

Краще рукавиці
ніж перчатки

Головний
убір

Взуття повинно бути досить вільне, щоб в ступнях не порушувався кровообіг. Перевагу слід віддавати взуттю з натуральних матеріалів

Термобілизна буває 3 основних видів:

- теплосберігаюче (для незначних фізичних навантажень);
- вологовідвідне (для інтенсивних фізичних навантажень);
- комбіноване (для будь-якої діяльності на холоді)

Візьміть із собою невеликий шматок картону чи поліуретанового туристичного килимка (пілки). Під час заходу на вулиці станьте на картон чи килимок. Це захистить ноги від замерзання.